

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-37/2022/2

Datum: 21. 10. 2022

Ministrstvo za finance
gp.mf@gov.si

ZADEVA: Predlog sprememb Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje – ZISDU-3 (glede dostopa do registrov osebnih izkaznic, potnih listin in davčnih zavezancev) – mnenje

ZVEZA: vaš dopis št. 007-882/2022/2, prejet dne 13. 10. 2022

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu besedila novega 226.a člena Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

Kot navajate, nameravate Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (ZISDU-3), dopolniti z dodatnimi določbami, s katerimi bi razširili pooblastila družb za upravljanje glede zbiranja in obdelav osebnih podatkov z opredelitvijo neposrednega dostopa družb za upravljanje do registrov osebnih izkaznic, potnih listin in davčnih zavezancev, pri čemer ne opredeljujete nabora osebnih podatkov, do katerega bi družbe za upravljanje dostopale. Torej gre lahko potencialno za zelo širok nabor vseh podatkov v zbirkah, ki niso točno opredeljene, med drugim morda tudi do biometričnih fotografij npr. Prav tako namreč ni povsem jasno, iz katerih zbirk osebnih podatkov konkretno naj bi podatke pridobivali. Zakon o osebni izkaznici npr. ne določa registra osebnih izkaznic, prav tako Zakon o potnih listinah ne določa registra potnih listin.

Nov 226.a člen ZISDU-3 naj bi se glasil:

»226. a člen

(dostop do Registra osebnih izkaznic, Registra potnih listin in Registra davčnih zavezancev)

Družba za upravljanje lahko v okviru izvajanja ukrepov ugotavljanja in preverjanja istovetnosti vlagatelja po določbah predpisov, ki urejajo preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma ter davčnih predpisov, neposredno dostopa do podatkov Registra osebnih izkaznic, Registra potnih listin in Registra davčnih zavezancev.«.

Kot razlog za navedeno spremembo pojasnjujete, da naj bi to zagotavljalo večjo pravno varnost v pravnem prometu, obvladovanje tveganj zlorabe identitete še zlasti v povezavi z identifikacijo s

pomočjo novih tehnologij in odprave administrativnih bremen z uvedbo avtomatiziranih namesto individualnih ročnih poizvedb z e-Upravo.

Navajate, da naj bi veljavna zakonodaja, ki ureja javne registre, že sedaj omogočala individualni dostop do podatkov o veljavnosti osebnih dokumentov, ki je namenjen uporabi vsem državljanom. Dodatno poudarjate, da zavezanci za izvajanje postopkov po ZPPDFT-2 in davčnih predpisov, ki so finančne institucije, predlagajo, da se ta dostop avtomatizira s predlogom novega 226. a člena ZISDU-3.

V skladu z 19. členom Zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1) naj bi bili zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa na državnem portalu eUprava dostopni podatki o osebnih izkaznicah, in sicer: organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, serijska številka, datum izdaje in status veljavnosti. IP ni seznanjen, na kakšen način je ta določba implementirana v praksi, a vsekakor bi glede dostopanja do osebnih podatkov v tem delu in v obsegu, ki ga določa 19. člen ZOIzk-1, lahko tudi nov člen ZISDU-3 ustrezno uredil neposreden dostop, do konkretno navedenega ožjega nabora osebnih podatkov, za zakonsko jasno določene namene (npr. enake kot v ZOIzk-1) in ob zagotovitvi ustreznih varnostnih mehanizmov za preprečevanje morebitnih zlorab.

IP vsekakor razume, da bi v določenem delu lahko bilo utemeljeno in smiselno omogočiti družbam za upravljanje npr. preverjanje veljavnosti konkretne osebne izkaznice na način, ki bi bil čim bolj hiter. Vendar pa je predlagana določba bistveno širša, preveč odprta in nejasna. Posledično IP ocenjuje, da bi bilo treba najprej jasneje utemeljiti, kaj je namen obdelave, kako bi lahko to dosegli na način, ki najmanj posega v zasebnost (npr. s pridobivanjem podatka o veljavnosti osebnega dokumenta na način veljaven/neveljaven ali s preverjanjem ozkega nabora osebnih podatkov) in do katerih osebnih podatkov bi družbe za upravljanje morale dostopati za doseg želenega cilja. Zakonska določba pa bi morala posledično nujno bistveno bolj jasno in konkretno opredeliti, katere vrste podatkov in obdelav naj bi se za ta namen izvajala, iz katerih zbirk in kdo bi to izvajal.

IP povzema, da so v obstoječi verziji predlagane določbe:

- bistveno preskope;
- presoja zakonitosti njihove uporabe in tehnična izvedba je s tem z zakonom prepuščena v prosto presojo družbam za upravljanje in zakonsko ni urejena;
- ob pripravi določb o tem ni bilo izdelane ocene učinkov v zvezi z varstvom podatkov, s katero bi analizirali tveganja za zasebnost posameznikov;
- zgolj skopa pojasnila ne pomenijo zadostne garancije za izvedbo posega na ustavno skladden način.

IP opozarja, da bi bila v zvezi s pripravo navedene zakonske določbe nujna predhodna presoja sorazmernosti posega, s ciljem:

- ugotoviti, ali je tako zbiranje primerno za doseg zasledovanega cilja;
- pretehtati ali glede na obseg obdelave koristi oz. pravice, ki se zasledujejo s takim zbiranjem in obdelavo osebnih podatkov pretehtajo nad pravico posameznika do varstva zasebnosti;
- opredeliti dovolj ozko in jasno namen zbiranja in obdelave ter rok hrambe osebnih podatkov;
- opredeliti, kakšen obseg zbiranja in katere vrste obdelave ter katere vrste osebnih podatkov so resnično nujne in potrebne glede na namen.

IP predlaga, da navedeno upoštevate pri nadaljnji pripravi zakonske določbe.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke